

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

ตาราง ก1 ข้อมูลที่ดิน และการใช้ประโยชน์ของชาวบ้านงานแม่ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง
จังหวัดเชียงใหม่

ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	แปลงที่	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
1	2	1	01/1	0.5	นส. 3 ก.	ข้าว ไร่แซม และผัก	ทุ่งสบแจะ (นางบุญญา ใช้ประโยชน์)
		2	01/2	4.75		สวน	
2	1	1	02/1	3	โฉนด	ข้าว ไร่	ทุ่งตะวันตก
3	2	1	03/1	2.25	นส. 3 ก.	ข้าว	ทุ่งผักเหือด (ให้เช่า)
		2	03/2	1.25		สัก	
4	2	1	04/1	2.25	นส. 3 ก.	ข้าว ไร่แซม ถั่วแระ	ทุ่งหลวง
		2	04/2	2		ข้าว ไร่แซม ถั่วแระ	
		3	04/3	2		ไร่	
5	3	1	05/1	4	นส. 3 ก.	ไร่แซม ถั่วแระ	ทุ่งสบแจะ
		2	05/2	2	นส. 3	ข้าว ไร่แซม ถั่วแระ	
		3	05/3	2		ไร่แซม	
		4	05/4	3		สวน	
6	3	1	06/1	1.5	นส. 3	ข้าว ไร่แซม	ทุ่งลุ่มวัด
		2	06/2	0.5	โฉนด	ข้าว ไร่แซม	
		2	06/3	2		บ่อนสี	
7	4	1	07/1	5	นส. 3 ก.	ข้าว ไร่แซม ไร่ปลูกปาล์ม	ทุ่งไม้เส้า
		2	07/2	2		ถั่วลิสง ไร่แซม ถั่วแระ	
		3	07/3	1	โฉนด	ถั่วลิสง ไร่แซม ถั่วแระ	
		4	07/4	1		ไร่	
8	2	1	08/1	2.5	นส. 3	ข้าว ไร่แซม	ทุ่งหล่ายหน้า
		2	08/2	3.5		ไร่แซม ถั่วลิสง	
9	3	1	09/1	1	นส. 3	สวนบอริ	ทุ่งลุ่มบ้าน
10		2	09/2	1.5		ข้าว ไร่แซม ถั่วแระ	ทุ่งลุ่มบ้าน

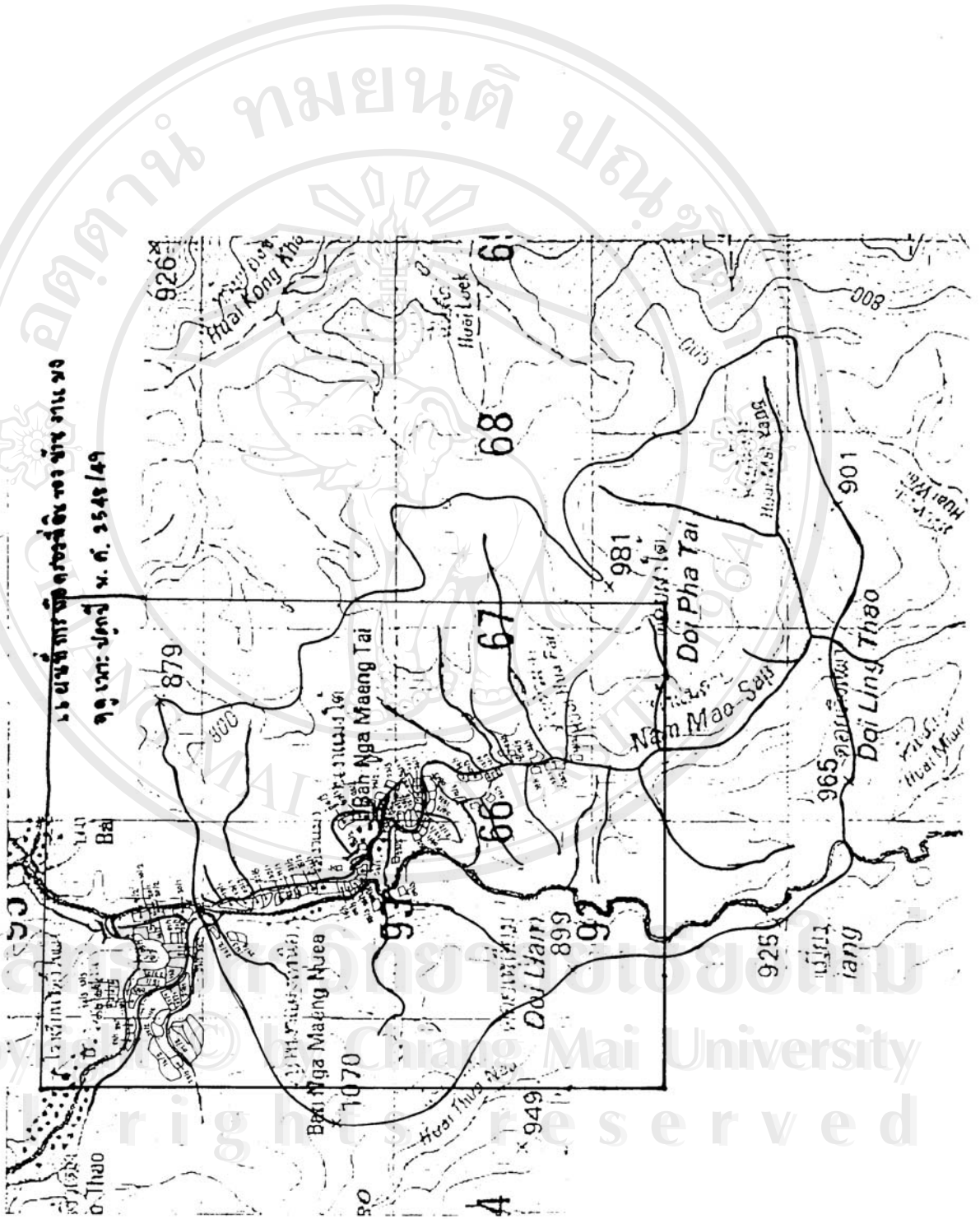
ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	แปลงที่	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
		3	09/3	1.75		สวนส้ม	
11	4	1	10/1	1.75	นส. 3ก.	ข้าว กระเทียม	
		2	10/2	2	นส. 3ก.	กะหล่ำ	
		3	10/3	2	นส. 3ก.	ข้าว กระเทียม	ทุ่งป่าแฉม
12	2	1	11/1	1.25	นส. 3ก.	กะหล่ำ	ทุ่งลุ่มบ้าน
13	5	1	12/1	2	นส. 3	ข้าว กระเทียม	ทุ่งหลายหน้า
		2	12/2	2		ข้าว กระเทียม	ทุ่งหลายหน้า
		3	12/3	2.5		ถั่วแระ	ทุ่งหลวง
		4	12/4	1.5		ถั่วแระ	ทุ่งป่าแฉม
		5	12/5	2.75		กระเทียม	
		6	12/6	2		สวน	
14	3	1	13/1	1	นส 3ก	ข้าว กระเทียม	
		2	13/2	3	โฉนด	กระเทียม	
		3	13/3	1.5		บอนสี	
15	3	1	14/1	1	นส. 3 ก	ข้าว กระเทียม	ทุ่งลุ่มบ้าน
		2	14/2	1	โฉนด	ข้าว	ทุ่งสบแฉะ
		3	14/3	2		ที่สวน	
		4	14/4	2		ข้าวไร่	
16	3	1	15/1	4	โฉนด		ทุ่งโสัง ให้เช่า
		2	15/2	2.5	นส. 3		ทุ่งลุ่มบ้าน ให้เช่า
		3	15/3	0.25		สวน	
17	2	1	16/1	5.5	นส. 3	ข้าว กะหล่ำ (แบ่งปลูก 1 งาน)	
		2	16/2	10			
18	3	1	17/1	1	นส. 3		ให้ทำเปล่า (ทุ่งลุ่มบ้าน)
		3	17/3	1		สวน	
19	1	1	18/1	3.75	นส. 3ก.	กะหล่ำ/ผักกาด ถั่วแระ	ทุ่งย่อยง
20	2	1	19/1	4	นส. 3	ข้าว กระเทียม	
		2	19/2	5		ถั่วลิสง	
21	2	1	20/1	2	นส. 3	ข้าว กระเทียม ถั่วแระ	ทุ่งป่าบง

ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	แปลงที่	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
		2	20/2	1		บอนสี	
23	5	1	21/1	6.5	นส. 3	ข้าวปี หอมคอ	ทุ่งหลวงเหนือ
		2	21/2	1		หอมคอ	ทุ่งหลวงใต้
		3	21/3	1		หอมคอ	
		4	21/4	1		ข้าว (ปลูกผ่า)	ทุ่งไม้เส้า
24	2	1	22/1	1.75	นส. 3ก. (โฉนด)	กระเทียม ถั่วแระ	ทุ่งโป่ง
		2	22/2	2.75		บอนสี	
25	2	1	23/1	3	นส. 3	ข้าว กระเทียม	ทุ่งนาคอ (ให้น้องทำ)
		2	23/2	1.5		นาห้าง	
		3	23/3	7		สวนลำไย และมะเขือเครือ	ลำไย มะเขือเครือ
26	1	1	24/1	5	นส. 3	ข้าวปี กระเทียมคอก กะหล่ำปลี	ทุ่งใหม่ (ปางยาง)
		2	24/2	3		ข้าว กระเทียม	ทุ่งปู่ไ้อัด
27	2	1	25/1	3.5	นส. 3	ข้าว (กระเทียม) ถั่วแระ	ทุ่งคุ้มบ้าน
		2	25/2	2		ข้าว	
		3	25/3	1		สวนส้ม	
28	2	1	26/1	0.25	นส. 3	ข้าว กระเทียม ผัก	ทุ่งสบแจะ
		2	26/2	2.5		ที่สวน	
29	3	1	27/1	2.25	โฉนด	ข้าว กระเทียม	ทุ่งวันตก
		2	27/2	2.5	นส. 3ก.	กระเทียม	ทุ่งดอน 1
		3	27/3	2.5	นส. 3ก.	กระเทียม	
30	2	1	28/1	1	โฉนด	ข้าว	
		2	28/2	4		ที่ไร่	
31	2	1	29/1	3.5	นส. 3	ข้าว	
		2	29/2	3		ถั่วลิสง	
		3	29/3	5		ถั่วลิสง บอนสี	
		4	29/4	1		ที่ไร่	
32	2	1	30/1	3.5	นส. 3ก.	ข้าว	ทุ่งป่าบง
33	2	1	31/1	5.25	นส. 3	นาข้าว	
		2	31/2	3.5		ข้าว	

ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	แปลงที่	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
34	2	1	32/1	1.75	นส. 3	ข้าว	
35	1	1	33/1	2.5	โฉนด	ข้าว	
36	2	1	34/1	13.5			
37	2	1	35/1	1	นส. 3		
38	1	1	36/1	2	โฉนด		
39	2	1	38/1	6	นส. 3ก.	ข้าว	ให้ทำเปล่า
		2	38/2	3		สวนพุทรา เลี้ยงสุกร	
40	1	1	39/1	3.75	สก. 1	ข้าว ฝักกาด	

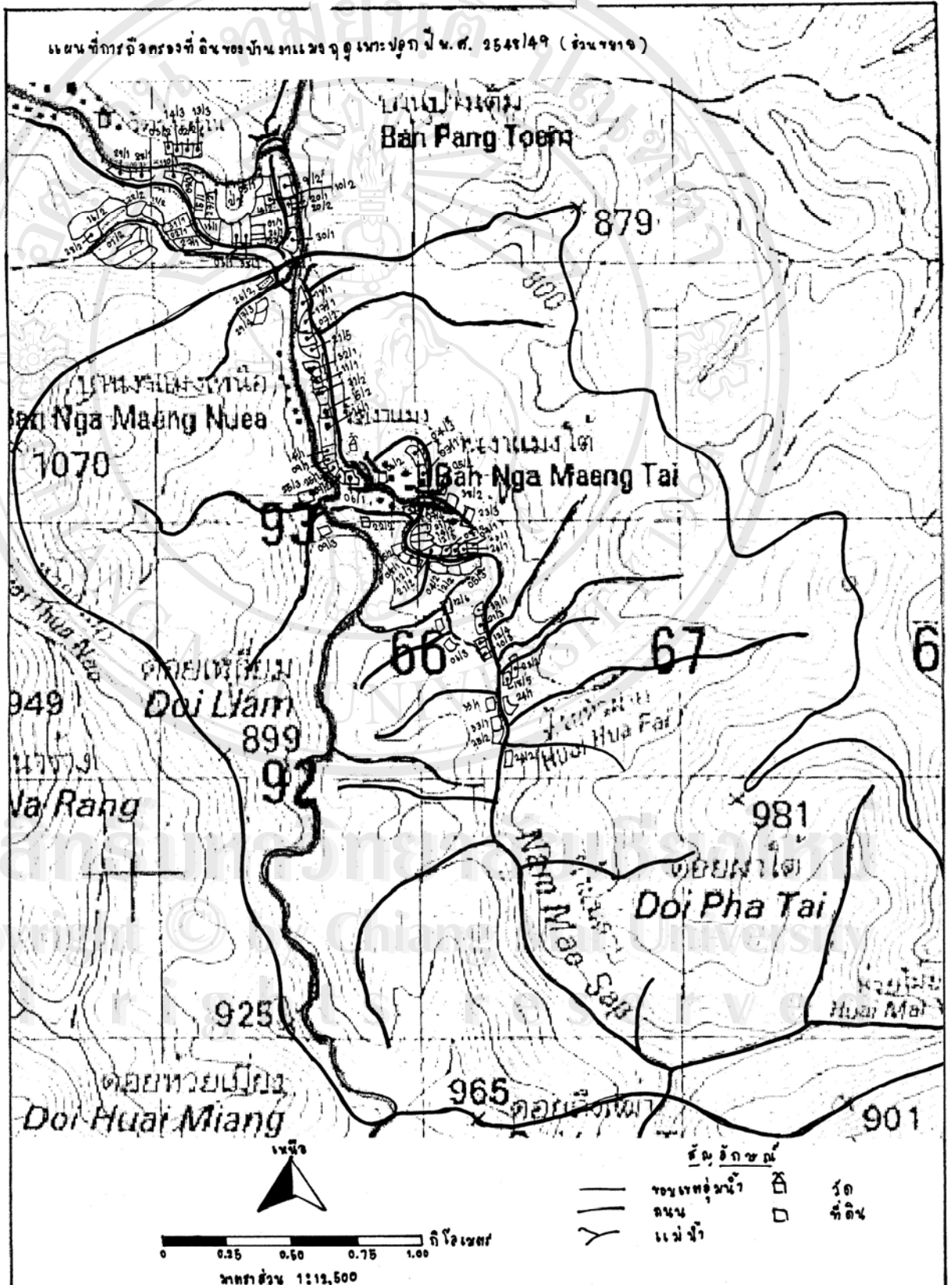
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพ ก1 แผนที่การถือครองที่ดิน ของบ้านจางแมง ในช่วงฤดูเพาะปลูกปี พ.ศ. 2548/49

ลิขสิทธิ์ของ Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพ ก2 แผนที่การถือครองที่ดิน ของบ้านแกแมง ในช่วงฤดูเพาะปลูกปี พ.ศ. 2548/49 (ส่วนขยาย)

ภาคผนวก ข

ตาราง ข1 ข้อมูลที่ดินและการใช้ประโยชน์ของบ้านขุนสาบ ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง จังหวัด
เชียงใหม่

ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
1	1	01/1	2	สทก.	นาข้าว	
		01/2	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ไร่เปล่า	
		01/3	7	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	
2	3	02/1	5		นาข้าว	
		02/2	5		สวนสัก (ที่ค่อน) ถั่วลิสง (ที่ลุ่ม)	
		02/3	2		ไร่เปล่า	
		02/4	3		ไร่เปล่า	
		02/5	2		สวนสัก	
		02/6	2		ไร่เปล่า	
3	5	03/1	3	นส.3	นาข้าว	
		03/2	1		ไร่เปล่า	
		03/3	1.5		ไร่เปล่า	
		03/4	1		ข้าวโพด และพริก	
		03/5	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ไร่เปล่า	นายชยาศ สุขเงิน
4	4	04/1	3	นส.3	นาข้าว	ขุนน้ำแล้ง
		04/2	1.5	นส.3	นาข้าว	ทุ่งลุ่มบ้าน (ตะวันออก)
		04/3	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ข้าวไร่	ห้วยบ้านห่าง
		04/4	1	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนกล้วย	ห้วยบ้านห่าง
5	2	05/1	2	นส.3 ก.	นาข้าว	ห้วยตาด
		05/2	1		ไร่เปล่า	
		05/3	3	สทก.	สวนสัก	
		05/4	1	สทก.	สวนผสมผสาน (ไม้ผล)	
6	4	06/1	4		นาข้าว	ทุ่งหลวง
		06/2	1.25	สทก.	ไร่เปล่า	

ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
		06/3	2.75	สทก.	ถั่วลิสง	
		06/4	1	สทก.	ไร่เปล่า	ห้วยทรายขาว
7	2	07/1	2	นส.3	นาข้าว	ทุ่งคุ้มบ้าน
		07/2	3	นส.3	นาข้าว	ห้วยตาด
8	4	08/1	1	นส.3	นาข้าว	
		08/2	1		ไร่เปล่า	
		08/3	1		ไร่เปล่า	
		08/4	1		ไร่เปล่า	
9	4	09/1	4		นาข้าว และถั่วลิสง	ทุ่งคุ้มบ้าน
10		09/2	3		นาข้าว	ทุ่งยาว
		09/3	2.5		ถั่วลิสง	
		09/4	1		ไร่เปล่า	ห้วยบ้านห้าง
11	6	11/1	3	นส.3	มะเขือม่วง	ทุ่งหลวง
12		11/2	4	นส.3	นาข้าว	ห้วยป่าเหี้ยว
		11/3	3	สทก.	นาข้าว	ห้วยหก
		11/7	6	สทก.	ข้าวไร่ และถั่วลิสง	ห้วยหก
		11/4	1	สค.1	ไร่เปล่า	ห้วยบ้านห้าง
		11/8	1	สค.1	ไร่เปล่า	
13		11/5	5	สทก.	สวนกล้วย	ขุนหน้าแล้ง
14	3	15/1	5		มะเขือม่วง	ห้วยบ้านห้าง
		15/2	4		ฝัก	
		15/3	2		ไร่เปล่า	ห้วยขามไฟ
15	3	16/1	2		นาข้าว	ทุ่งหลวง
16		16/2	1		ถั่วลิสง	
		16/3	3		ข้าวไร่	
		16/4	2.5		ไร่เปล่า	
17	2	18/1	2		นาข้าว	ขุนสาบ
18		18/2	2		ไร่เปล่า	ขุนหน้าแล้ง
19	1	20/1	2		ข้าวไร่	ขุนหน้าแล้ง
20	1	21/1	2	นส.3	นาข้าว	ทุ่งหลวง
21	5	20/1	2	สค.1	นาข้าว	ทุ่งมะขาม
		20/2	1		นาข้าว	

ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
		20/3	2		ถั่วลิสง	
		20/4	1		สวนสัก	
		20/5	2		ไร่เปล่า	
22	4	23/1	3		นาข้าว	
		23/2	1		นาข้าว	
		23/3	4		ข้าวไร่	
		23/4	1		สวนผสมผสาน (ไม้ผล)	
23	3	24/1	2		นาข้าว	
		24/3	2		ไร่เปล่า	
		24/7	3		สวนผสมผสาน (สวนเมือง)	
24	4	24/2	3		นาข้าว	
		24/4	4		สวนสัก และกล้วย	
		24/5	1		ถั่วลิสง	
		24/6	3		ข้าวไร่	
25	4	26/1	2.5		นาข้าว	
		26/2	3		สวนสัก และกล้วย	
		26/3	1		นาข้าว	
		26/4	1		ปล่อยว่าง	
26	3	27/1	3		นาข้าว	
		27/2	5		นาข้าว	
		27/3	5		สวนผสมผสาน (ไม้ผล)	
		27/4	1.5		ไร่เปล่า	ที่ของนายประพันธ์ สระอ้อ
		27/5	2		ไร่เปล่า	
27	4	28/1	3	นส.3	นาข้าว	
28		28/2	3		นาข้าว	
		28/3	3		ข้าวไร่	
		28/4	3		ไร่เปล่า	ที่ของนายบูรพงษ์ ปู้อย่าง
29	5	29/1	3		นาข้าว	ทุ่งมะขาม
30		29/2	3		นาข้าว	ทุ่งหลวง
		29/3	5		นาข้าว	ทุ่งหลวง
		29/4	1		สวนสัก	
		29/6	5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (สวนเมือง)	ห้วยขามไฟ

ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
31	1	29/5	5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (ไม้ผล)	ห้วยทรายขาว
32	5	31/1	2.5		นาข้าว	ทุ่งมะขาม
33		31/2	2.5		นาข้าว	ทุ่งหลวง
34		31/3	0.75		ไร่เหล่า	
		31/4	1		สวนสัก	ขุนน้ำแล้ง
		31/5	1		ไร่เหล่า	ขุนน้ำแล้ง
35	5	34/1	4	สก.1	นาข้าว	ทุ่งหลวง
36		34/2	2	สก.1	นาข้าว	ทุ่งหลวง
		34/3	0.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	ทุ่งหลวง
		34/4	0.75	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	
		34/5	2.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (สวนเมือง)	ห้วยบ้านห้าง
		34/6	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ไร่เหล่า	
37	2		1		ถั่วลิสง	
			1		ไร่เหล่า	
38	7	36/1	4.5		นาข้าว	ทุ่งมะขาม
		36/2	0.75		นาข้าว	ขุนสาบ
		36/3	5		นาข้าว	ทุ่งหลวง
		36/4	1		ข้าวโพด	ขุนน้ำแล้ง
		36/5	3		ถั่วลิสง และข้าวโพด	ขุนสาบ
		36/6	1		สวนผสมผสาน (กล้วย และสับปะรด)	ทางไปปางจุม
		36/7	0.5		สวนผสมผสาน (ส้ม และมะนาว)	ห้วยบ้านห้าง
39	4	37/1	4.5		นาข้าว	
		37/2	1.5		นาข้าว	
		37/3	1		สวนผสมผสาน (ไม้ผล และ พืชผักสวนครัว)	
		37/4	2		สวนผสมผสาน (สวนเมือง)	
		37/5	1		สวนสัก	
40	4	38/1	2.5		นาข้าว	ขุนน้ำแล้ง
		38/2	5		ไร่เหล่า	ขุนน้ำแล้ง
		38/3	0.5		ไร่เหล่า	
41	5	39/1	4		นาข้าว	ขุนสาบ

ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
42		39/2	2		สวนสัก	ขุนหน้าแล้ง
43		39/3	4		ไร่เปล่า	ขุนสาบ (ของนายทองศุภร์ เวณวล)
44		39/4	4		นาอ้าง	
		39/5	4		ไร่เปล่า	ขุนสาบ
45	4	43/1	1		นาข้าว	ขุนสาบ
46		43/2	2.5		ถั่วลิสง	
		43/3	2.5		ถั่วลิสง	
		43/4	2.5		ถั่วลิสง	
47	4	46/1	1	กทบ.6	นาข้าว	ทุ่งหลวง (เหนือ)
48		46/2	3	สท.1	นาข้าว	ทุ่งมะขาม
		46/3	2		สวนกาแฟ	
		46/4	2		สวนผสมผสาน (กล้วย และมะม่วง)	
49	2	48/1	1	กทบ.6	นาข้าว	ทุ่งมะขาม
		48/2	6		ไร่เปล่า	
50	2	49/1	2.5		นาข้าว	ขุนสาบ
		49/2	2		สวนผสมผสาน (ไม้ผล และ พืชผักสวนครัว)	
51	3	50/1	2.5		ข้าวไร่ และถั่วลิสง	ขุนหน้าแล้ง
		50/2	3		ข้าวไร่	ขุนสาบ
52	2	51/1	2		ข้าวไร่	
		51/2	2		ข้าวไร่	
53	3	52/1	5	นส.3	นาข้าว	ห้วยบ้านห่าง
		52/2	3.5	สทก.	สวนผสมผสาน (กล้วยและสัก)	
		52/3	0.5	สทก.	ไร่เปล่า	ห้วยบ้านห่าง
54	5	53/1	2		นาข้าว	ห้วยเฮี้ย
		53/2	0.5		นาข้าว	ห้วยเฮี้ย
		53/4	4.5		ถั่วลิสง	ขุนหน้าแล้ง
		53/5	3		ไร่เปล่า	
		53/6	4		สวนผสมผสาน (สวนเมี่ยง และถั่วลิสง)	
55	3	54/1	4	สท.1	นาข้าว	ทุ่งมะขาม

ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
		54/2	1	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ไร่เปล่า	
		54/3	0.25	สท.1	ถั่วลิสง	
		54/4	4	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (สวนเมือง)	
56	5	55/1	1.5		นาข้าว	
57		55/2	2	สทค.	สวนสัก	
		55/3	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนกล้วย	
		55/4	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	
		55/5	1.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (สวนเมือง)	
58	2	141	2.5		ข้าวไร่ และข้าวโพด	ห้วยชะโอ
		220	6		สวนผสมผสาน (ข้าวไร่ พริก และพืชผักสวนครัว)	ห้วยขามไฟ
59	2	221	6	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ข้าวไร่	ห้วยขามไฟ
			3.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนกาแฟ	ห้วยชะโอ
60	2	59/1	0.5		ดอกดาวเรือง	
		59/2	2		ข้าวไร่	ห้วยชะโอ
61	2	60/1	1	นส.3	นาข้าว	แบ่งกับนายเย็น
		60/2	2.5		ข้าวไร่ และถั่วลิสง	
62	3	61/1	2	นส.3 ก.	นาข้าว	ทุ่งหลวง
		61/2	5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนกาแฟ	ห้วยขามไฟ
		61/3	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนสัก	
63	2	62/1	2		นาข้าว	ทุ่งหลวง
		62/3	1		สวนผสมผสาน (สวนเมือง และมะม่วง)	ห้วยชะโอ
64	3	62/2	3		นาข้าว	ทุ่งลุ่มบ้าน (บ้านใต้)
65		62/5	0.5		ดอกดาวเรือง	ห้วยชะโอ
		62/6	2		ไร่เปล่า	ห้วยทรายขาว
		62/4	2		ถั่วลิสง	
66	3	66/1	5	นส.3	นาข้าว	ทุ่งยาว
67		66/2	0.25	สทค.	ถั่วลิสง และดาวเรือง	ห้วยทรายขาว
		66/3	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ข้าวไร่ และถั่วลิสง	ห้วยป่าเขียว
68	1	66/4	1	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	สันนาบ่อ
69	1	66/5	1.5	สทค.	ถั่วลิสง	ห้วยทรายขาว
70	6	70/1	6	นส.3 ก.	นาข้าว	ทุ่งลุ่มบ้าน (บ้านใต้)

ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
		70/2	4	นส.3 ก.		ทุ่งกอไผ่ (ให้เช่า)
		70/3	5	สทก.	ถั่วลิสง	ห้วยป่าเขียว
		70/4	1	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (สวนเมือง และพืชผักสวนครัว)	ห้วยยามไฟ
		70/8	3.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (สวนเมือง และพืชผักสวนครัว)	ห้วยป่าเขียว
		70/9	0.75	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (สวนเมือง และพืชผักสวนครัว)	ห้วยยามไฟ
71	5	70/5	2	นส.3 ก.	ถั่วลิสง	ทุ่งห้วยคาด
		70/6	1.5	สทก.	ถั่วลิสง	ห้วยทรายขาว
		70/7	2.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนมะม่วงป่า	ห้วยป่าเขียว
72	6	72/1	4		นาข้าว	ทุ่งคุ้มบ้าน (ใต้)
		72/2	1		ถั่วลิสง	ห้วยทรายขาว
		72/3	1.25	นส.3	ดอกดาวเรือง	ห้วยป่าเขียว
		72/4	2		สวนสัก และถั่วลิสง	ห้วยทรายขาว (นายแดง ขุนห้วย)
		72/5	1		สวนผสมผสาน (สวนกล้วย พืชสวนครัว และเลี้ยงควาย)	ห้วยทรายขาว
		72/6	0.5		สวนผสมผสาน (สวนเมือง และพืชผักสวนครัว)	ห้วยบะโอ
73	1	158/4	1.5			ห้วยทรายขาว
74	2	73/1	3		นาข้าว	
		73/2	2.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ไร่เหล้า	ห้วยคาด
75	7	74/1	9		นาข้าว	
		74/2	0.75		นาข้าว	
		74/3	1	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (พืชผักสวนครัว และบ่อปลา)	ห้วยทรายขาว
		74/4	0.75	สทก.	ถั่วลิสง	ห้วยทรายขาว
		74/5	0.75	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ดอกดาวเรือง	ห้วยคาด
		74/6	0.25	สทก.	ไร่เหล้า	ห้วยคาด
		74/7	0.25	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนสัก	
76	2	74/8	1.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	ห้วยป่าเขียว
		74/9	0.25	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	พริก	ห้วยยามไฟ

ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
		74/10	1.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	
77	4	76/1	4		นาข้าว	ทุ่งยาว
		76/2	0.75	สทก.	ถั่วลิสง และดอกดาวเรือง	ห้วยป่าเหี้ยว
		76/3	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	
		76/4	0.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	ริมทางไปน้ำตกห้วยตาด
78	2	76/5	0.75	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง และข้าวโพด	ริมทางไปน้ำตกห้วยตาด
		76/6	1.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ข้าวไร่	ผากับ
79	8	79/1	2		นาข้าว	ทุ่งหลวง (ให้เช่า)
		79/2	3		นาข้าว	ทุ่งหลวง
		79/3	1.5		ไร่เหล่า	ทุ่งหลวง
		79/4	1.5		สวนกาแฟ	ห้วยขามไฟ
		79/5	2		ถั่วลิสง	ห้วยป่าเหี้ยว
		79/6	2		ถั่วลิสง	ห้วยป่าเหี้ยว
		79/7	1		ไร่เหล่า	ห้วยทรายขาว
		79/8	1		ดอกดาวเรือง	ห้วยป่าเหี้ยว
80	8	80/1	6	นส.3	นาข้าว	ทุ่งหลวง
		80/2	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ไร่เหล่า	ห้วยขามไฟ
		80/3	1.5	ใบแจ้งความจ้างใช้ที่ดิน	ถั่วลิสง	เหนือบ้านใต้
		80/4	1	ใบแจ้งความจ้างใช้ที่ดิน	ไร่เหล่า	เหนือบ้านใต้
		80/5	1	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (สวนเมี่ยง และพืชผักสวนครัว)	ห้วยขามไฟ
		80/6	0.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (สวนเมี่ยง และพืชผักสวนครัว)	ห้วยขะโอ
		80/7	2	สทก.	ถั่วลิสง	ห้วยทรายขาว
		80/8	2.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนพลับ	ห้วยทรายขาว
81	4	81/1	6		นาข้าว และถั่วเหลือง	ทุ่งยาว
		81/2	2		ไร่เหล่า	ห้วยป่าเหี้ยว
		81/3	3	สทก.	ไร่เหล่า	ห้วยน้ำตก
		81/4	1	สทก.	ถั่วลิสง	ห้วยน้ำตก
82	5	82/1	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	นาข้าว	ห้วยขามไฟ
		82/2	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนสัก และมะม่วง	ห้วยทรายขาว
		82/3	2.5	สทก.	ถั่วลิสง	ห้วยป่าเหี้ยว
		82/4	1.25	สทก.	ดอกดาวเรือง	ห้วยป่าเหี้ยว

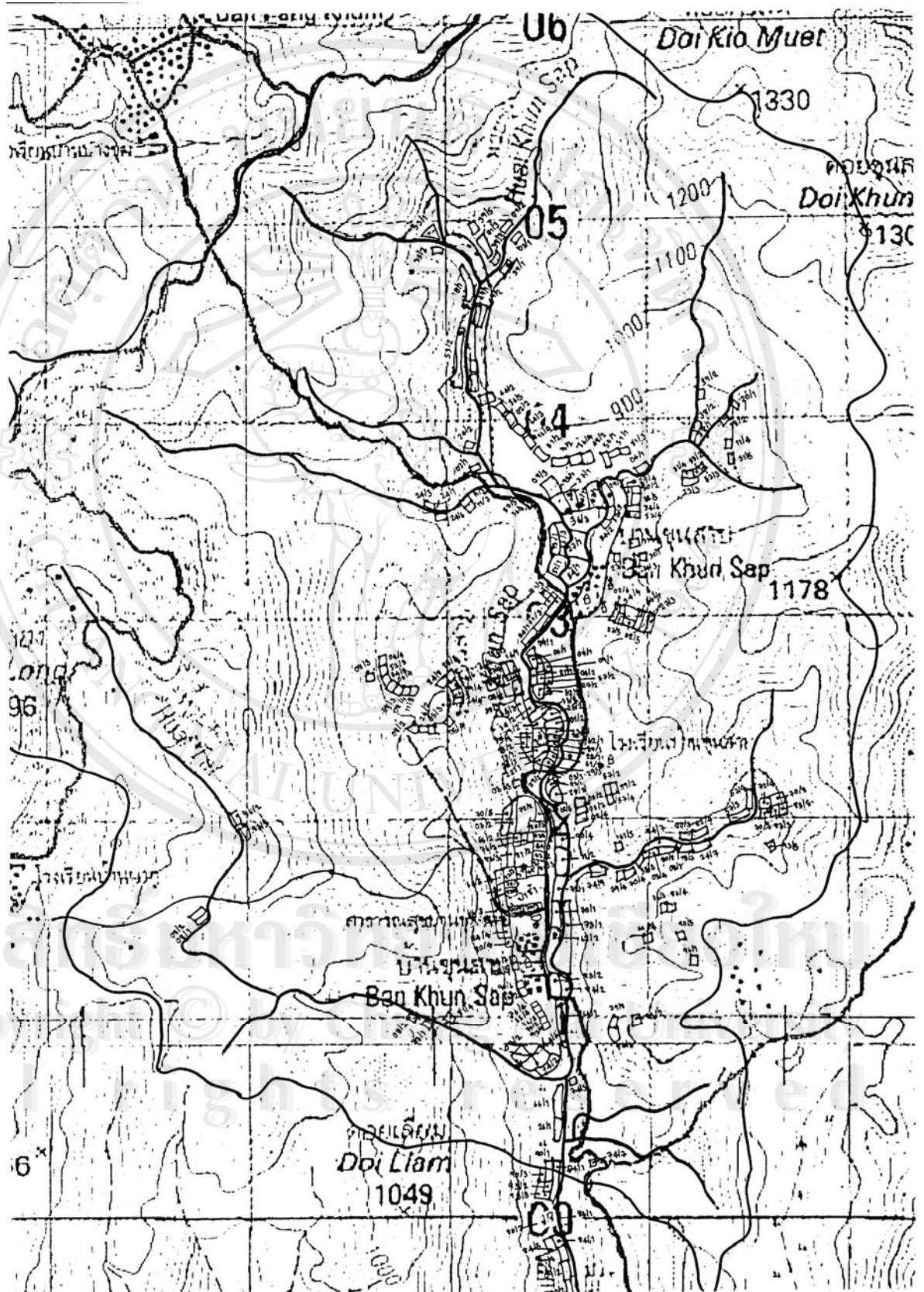
ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
		82/5	1.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนกล้วย	ห้วยยามไฟ
83	8	348	1.5	สทก.	นาข้าว	ห้วยตาด
		83/1	1.5	สทก.	นาข้าว	ห้วยตาด
		83/2	5.5	นส.3 ก.	นาข้าว	ทุ่งคุ้มบ้าน
		83/3-	1	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	ห้วยทรายขาว
		83/4	4	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ไร่เหล้า	ห้วยยามไฟ
		83/5	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ไร่เหล้า	ผาคับ
		83/6	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ไร่เหล้า	เหนือบ้านใต้
		83/7	3	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (สวนเมี่ยง และพืชผักสวนครัว)	ห้วยยามไฟ
84	3	84/1	2.5	นส.3	นาข้าว	ทุ่งยาว
		84/3	1	สทก.	ถั่วลิสง	ห้วยทรายขาว
		84/4	1	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนสัก	ห้วยป่าเหี่ยว
85	3	84/2	3	นส.3	นาข้าว	ทุ่งคุ้มบ้าน
		84/5	0.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	ทุ่งยาว
		84/6	1	สทก.	พลับ	ห้วยบ้านห่าง
86	3	86/1	10	นส.3	นาข้าว	ทุ่งยาว
87		86/2	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง	ทุ่งยาว
		86/3	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ดอกดาวเรือง	ห้วยทรายขาว
88	1	86/4	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ไร่เหล้า	สันนาบ่อ
89	1	89/1	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ข้าวโพด	ห้วยตาด
90	3	90/1	8		นาข้าว(เหนียว) และถั่วลิสง	ทุ่งยาว
91		90/2	2		นาข้าว (จ้าว)	ห้วยตาด
		90/3	1.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (ถั่วลิสง ข้าวโพด และสวนกล้วย)	ห้วยตาด
92	3	90/5	2		ข้าวไร่	สันนาบ่อ
		90/6	1	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนกล้วย	เหนือบ้านใต้
		90/4	0.5	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	นาข้าว	ห้วยป่าเหี่ยว (เช่า)
93	5	93/1	2		นาข้าว	ทุ่งคันมะขาม
94		93/2	8		นาข้าว	ทุ่งยาว
		93/3	8	นส.2	ข้าวโพด และถั่วลิสง	ทุ่งยาว
		93/4	2		ข้าวไร่	ทุ่งยาว
		93/5	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	สวนผสมผสาน (สวนเมี่ยง	ห้วยยามไฟ

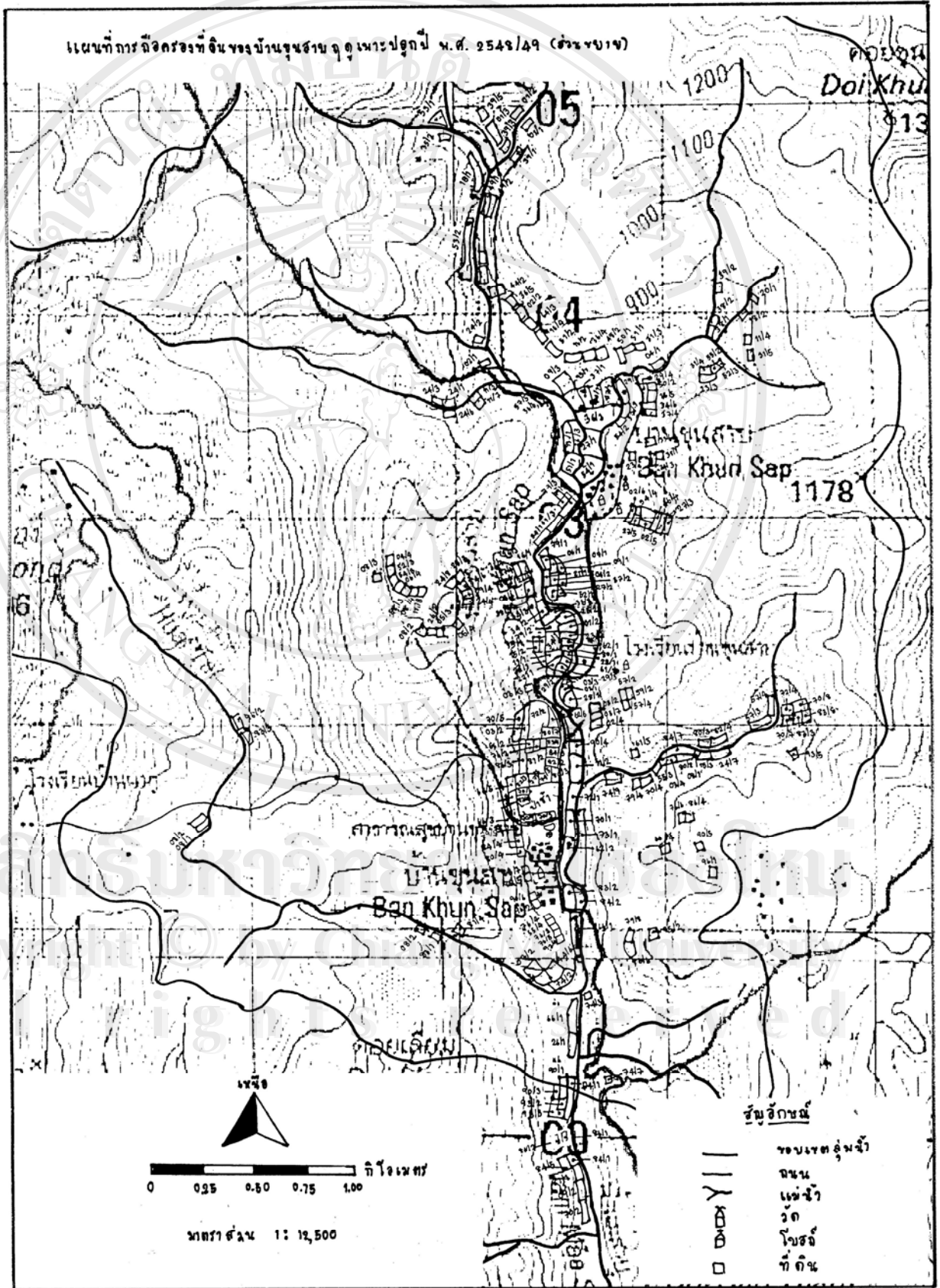
ลำดับที่	จำนวน (แปลง)	รหัส ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ประเภทเอกสารสิทธิ์	ลักษณะการใช้ที่ดิน ปี 2548/49	หมายเหตุ
					และพืชผักสวนครัว)	
95	2	95/1	3	นส.3	นาข้าว	ทุ่งต้นมะขาม
		95/2	4	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ถั่วลิสง และข้าวไร่	ผาคับ
96	2	96/1	2	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ข้าวไร่	สันนาบ่อ
		96/2	1	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	ข้าวไร่	เหนือบ้าน (ใต้)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพ ข1 แผนที่การถือครองที่ดินของบ้านขุนสาบ ในช่วงฤดูเพาะปลูกปี พ.ศ. 2548/49

ภาพ ข2 แผนที่การถือครองที่ดินของบ้านขุนสาบ ในช่วงฤดูเพาะปลูกปี พ.ศ. 2548/49 (ส่วนขยาย)

ภาคผนวก ก

การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรของบ้านงาแมงและบ้านขุนสาบ

1) การปลูกข้าว

การปลูกข้าวของบ้านขุนสาบจะเริ่มหว่านกล้าในเดือนพฤษภาคม และปลูกในเดือนมิถุนายน หรือขึ้นอยู่กับปริมาณในลำห้วยที่สามารถผันเข้าพื้นที่และขังน้ำให้ดินอ่อนนุ่มได้ ขณะที่บ้านงาแมงจะเริ่มหว่านกล้าช้ากว่าบ้านขุนสาบประมาณ 1 เดือน

การเตรียมแปลงหว่านกล้า มีขั้นตอนดังนี้

- (1) ปล่อยน้ำเข้าที่นาเฉพาะบริเวณที่เป็นแปลงเพาะกล้า หลังจากนั้นจึงไถพรวนดิน
- (2) เตรียมเมล็ดพันธุ์สำหรับหว่าน โดยนำเมล็ดข้าวเปลือกที่เก็บไว้มาฝัดเพื่อคัดแยกเอาเมล็ดข้าวที่สมบูรณ์ไปปลูก โดยใช้กระด้ง (พื้นที่ 2 ไร่ จะใช้เมล็ดข้าวประมาณ 26 ลิตร หรือ 1 ตัง)
- (3) นำเมล็ดข้าวสมบูรณ์ที่คัดเลือกได้ไปแช่น้ำ 3 คืน
- (4) นำขึ้นมาสะเด็ดน้ำ 1 คืน
- (5) นำเมล็ดข้าวที่สะเด็ดน้ำแล้วไปหว่านในพื้นที่ที่เตรียมไว้

การเตรียมแปลงปลูก เป็นขั้นตอนที่เริ่มต้นทำทันทีหลังจากหว่านกล้าเสร็จแล้ว ดังนี้

- (1) ปล่อยน้ำเข้านาและขังน้ำไว้ประมาณ 2-3 วัน
- (2) ไถพรวนดินโดยใช้รถไถเดินตาม (ประมาณ 2 ไร่/วัน)
- (3) แจกและปักคันทนา
- (4) ไถซ้าอีกรอบหนึ่ง (ฝื่อ)
- (5) ถอนกล้า โดยส่วนใหญ่จะถอนกล้าวันที่ฝื่อวันสุดท้าย ต้นกล้าจะอายุ 30-35 วัน (นาที่ลุ่มน้ำและจะใช้ต้นกล้าอายุ 40 วัน)
- (6) ปลูกโดยใช้ระยะปลูกประมาณ 1 คืบ แต่สำหรับนาที่ลุ่มน้ำและจะใช้ระยะปลูกประมาณ 2 ฟุตเพื่อไม่ให้ข้าวล้มมาก
- (7) เก็บเกี่ยวผลผลิตหลังจากปลูกได้ประมาณ 5 เดือนกว่า
- (8) ตากข้าวใช้เวลาประมาณ 3 วัน
- (9) ตีข้าวใช้เวลาประมาณ 2 วัน
- (10) เก็บข้าวเข้าหลอง (ยุ้งฉาง)

2) การปลูกกระเทียม

การปลูกกระเทียมของบ้านขุนสาบเป็นการปลูกเพื่อบริโภค ขณะที่บ้านงามจะปลูกเพื่อการค้า ซึ่งสามารถแบ่งการปลูกกระเทียมตามช่วงเวลาในการปลูกได้ 2 ชนิด ดังนี้

2.1) กระเทียมปี

การปลูกกระเทียมปีจะปลูกหลังจากที่มีการเก็บเกี่ยวข้าวและตัดต่อซังออกจากที่นาหมดแล้ว โดยไม่มีการไถพรวนดิน มีขั้นตอนดังนี้

- (1) ก่อนปลูกถ้าหากดินแข็งเกินไปจะปล่อยน้ำเข้าที่นาพอให้ดินอ่อนนุ่มพอให้ปลูกได้
- (2) ใช้คราดที่มีระยะห่างระหว่างซี่เหล็กประมาณ 4 นิ้วลากทำแนวปลูกกระเทียมเป็นตาราง ซึ่งจะได้ระยะปลูก 4 X 4 นิ้ว
- (3) ปลูกกระเทียม โดยจะปลูกที่ละกลีบ
- (4) หลังจากปลูก 1 วัน คลุมแปลง โดยใช้ฟางข้าว พร้อมทั้งใส่ปุ๋ย และพ่นยาคุมหญ้า
- (5) หลังจากปลูกได้ประมาณ 3 เดือน หยุดการใส่ปุ๋ยและพ่นยากำจัดศัตรูพืช
- (6) เก็บผลผลิต เมื่อหัวกระเทียมเริ่มเต่ง ต้นกระเทียมเริ่มแห้ง และมีสีเหลือง(ประมาณ 3 เดือนครึ่งหลังปลูก)

2.2) กระเทียมดอ

การปลูกกระเทียมดอแตกต่างกับการปลูกกระเทียมปีตรงที่จะปลูกในพื้นที่ที่ไม่ได้ปลูกข้าว โดยอาจปลูกก่อนหรือพร้อมกับช่วงที่เกี่ยวข้าว มีขั้นตอนดังนี้

- (1) เตรียมพื้นที่โดยพ่นยาคุมหญ้า และเตรียมดินโดยการไถพรวนดิน
- (2) ตากดินไว้ประมาณ 1 สัปดาห์รองหญ้าแห้งตายหมด
- (3) เตรียมแปลง โดยขุดท้องร่องโดยทั่วไปแล้วจะแบ่งแปลงตรงกึ่งกลางของแปลงนา
- (4) นำน้ำเข้าที่นาเพื่อให้ดินอ่อนนุ่มพอที่จะปลูกกระเทียมได้
- (5) ปลูกกระเทียม โดยจะปลูกที่ละกลีบ
- (6) หลังจากปลูก 1 วัน คลุมแปลง โดยใช้ฟางข้าว พร้อมทั้งใส่ปุ๋ย และพ่นยาคุมหญ้า
- (7) หลังจากปลูกได้ประมาณ 3 เดือน หยุดการใส่ปุ๋ยและพ่นยากำจัดศัตรูพืช
- (8) เก็บผลผลิต เมื่อหัวกระเทียมเริ่มเต่ง ต้นกระเทียมเริ่มแห้ง และมีสีเหลือง (ประมาณ 3 เดือนครึ่งหลังปลูก)

การดูแล

ให้น้ำทุก ๆ สัปดาห์ หรือประมาณ 7-10 วัน/ครั้ง ใส่ปุ๋ยจะปุ๋ยทุก ๆ ครั้งเดือนพร้อมกับให้น้ำ และพ่นยาป้องกันเชื้อราหลังจากปลูกได้ 1 เดือน

3) การปลูกถั่วลิสง

การปลูกถั่วลิสงของทั้งสองหมู่บ้านมีวิธีปฏิบัติที่คล้ายคลึงกัน ไม่แตกต่างกันมาก โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ชนิดตามพื้นที่ปลูก ดังนี้

3.1) ที่นา

การปลูกถั่วลิสงในที่นาจะเริ่มปลูกหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จแล้ว มีขั้นตอนดังนี้

- (1) ตัดตอซัง โดยใช้เคียวเกี่ยวหรือใช้เครื่องตัดหญ้า (แตะตอเพียง)
- (2) ไถพรวนดิน
- (3) ปลูกโดยใช้วิธีขุดหลุม (บกลใส่) หลุมละ 2 – 4 เมล็ด ขึ้นอยู่กับจำนวนของเมล็ดพันธุ์ ระยะปลูกไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับผู้ปลูก โดยส่วนใหญ่แล้วจะใช้ระยะปลูกประมาณ 3 คืบ
- (4) ให้น้ำ โดยขังน้ำไว้ 1 คืน
- (5) พ่นยาฆ่าหญ้า (คุมยาฆ่าหญ้า)
- (6) หลังจากปลูกประมาณ 10 วันต้นถั่วลิสงจะเริ่มงอก (ในช่วงฤดูร้อน เดือนมีนาคม – เมษายน ต้นถั่วลิสงจะงอกเร็ว ใช้เวลา 3 – 4 วัน หลังปลูก)
- (7) ถ้าหากดินแห้ง นำน้ำเข้านา 1 คืบพอให้ดินชุ่มแล้วปล่อยน้ำออก
- (8) ถ้าหากต้นถั่วลิสงไม่สมบูรณ์บางคนจะใส่ปุ๋ยในช่วงออกดอก
- (9) หลังจากปลูก 3.5 – 4 เดือน จึงเก็บผลผลิต

3.2) ที่ไร่

การปลูกถั่วลิสงในที่ไร่เริ่มปลูกในช่วงเดือนเมษายน – พฤษภาคม โดยมีขั้นตอนดังนี้

- (1) เตรียมพื้นที่โดยถางหญ้า และเผา
- (2) ไถพรวนดิน
- (3) ตากดินไว้จนกว่าจะมีฝนตก
- (4) ปลูกโดยใช้วิธีหยอดเมล็ดเช่นเดียวกับในที่นา
- (5) หลังจากนั้นพ่นยาฆ่าหญ้า 1 ครั้ง
- (6) คอยดูแลและถอนหญ้าวัชพืชทิ้ง

(7) หลังจากปลูกประมาณ 3 เดือน จึงเก็บผลผลิต

4) การปลูกถั่วแระ

การปลูกถั่วแระไม่พบว่าปลูกในบ้านขุนสาบ จะปลูกกันมากในบ้านงาแมง โดยมีช่วงเวลาในการปลูกอยู่ 2 ช่วง ได้แก่ ปลูกต้นเดือนเมษายน และปลูกช่วงเดือนสิงหาคม โดยมีรอบการเจริญเติบโตเท่ากับ 2 เดือน มีขั้นตอนดังนี้

- (1) เตรียมแปลงปลูก ซึ่งหากปลูกต่อจากกระเทียมในพื้นที่เดิมไม่ต้องไถพรวน แต่ถ้าเป็นพื้นที่อื่นจะต้องไถพรวนก่อน
- (2) เอน้ำเข้านา ชั่งน้ำไว้ให้ดินนุ่ม
- (3) เจาะหลุมขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 นิ้ว โดยใช้ไม้ไผ่ขนาดใกล้เคียง
- (4) ปลูก โดยหยอดเมล็ดหลุมละ 3 เมล็ด ระยะปลูกประมาณ 30 X 45 เซนติเมตร
- (5) กลบหลุมโดยใช้ทราย และใช้ดินถมบริเวณโคนต้น
- (6) หลังจากนั้นพ่นยาฆ่าหญ้า
- (7) ให้น้ำเมื่อดินเริ่มแห้ง
- (8) พ่นยาทุก ๆ สัปดาห์ หรือเมื่อพบโรคแพร่ระบาด
- (9) ใส่ปุ๋ยทุก ๆ 2 สัปดาห์
- (10) หลังจากปลูกได้ประมาณ 2 เดือนจึงเริ่มเก็บผลผลิต โดยก่อนเก็บผลผลิตจะต้องหยุดพ่นยาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 วัน

5) การปลูกมะเขือม่วง

การปลูกมะเขือม่วงนี้จะทั้งสองหมู่บ้าน แต่มีจำนวนผู้ปลูกไม่มากนัก สามารถปลูกได้ทุกฤดูกาล แต่มะเขือม่วงที่ปลูกในช่วงฤดูร้อนจะเจริญเติบโตเร็วกว่าที่ปลูกในฤดูหนาว การปลูกมะเขือม่วงมีขั้นตอนดังนี้

- (1) ไถพรวนดินเพื่อเตรียมแปลงปลูก
- (2) เตรียมแปลงปลูกขนาดกว้าง 1 เมตร ท้องร่องกว้าง 1 เมตร ความยาวตามขนาดของพื้นที่ปลูก
- (3) ใส่ปุ๋ยรองพื้น (ปุ๋ยหมัก) และปุ๋ยโดโลไมท์ (KCM) โดยหว่านให้ทั่วแปลง
- (4) คลุมผ้าพลาสติก

- (5) เจาะรู โดยทั่วไปนิยมใช้กระป๋องที่ใส่ถ่านที่ติดไฟแล้วเจาะตรงกลางแปลงตามระยะปลูก (เท่ากับ 1 เมตร)
- (6) เตรียมไม้ไผ่สูง 2 เมตร สำหรับปักเพื่อให้เป็นที่พักกิ่งของต้นมะเขือม่วง
- (7) ให้น้ำเมื่อดินแห้ง
- (8) นำต้นกล้าที่ได้ลงปลูก
- (9) ให้น้ำเมื่อดินแห้ง
- (10) เมื่อต้นกล้ารอดแล้วให้มัดต้นกล้าติดกับไม้ไผ่ที่ปักเตรียมไว้ ใส่ปุ๋ย และพ่นยากำจัดศัตรูพืชทุก ๆ 15 วัน
- (11) ต้นจะให้ผลผลิตเมื่อมีอายุปลูก 30 วัน ในช่วงฤดูร้อน หรือ 45 วันในช่วงฤดูหนาว ซึ่งเป็นช่วงที่เริ่มเก็บผลผลิต
- (12) ต้นมะเขือม่วงจะให้ผลผลิตประมาณ 4 เดือน

6) พืชผัก

การปลูกพืชผักมีชาวบ้านที่สนใจปลูกทั้งสองหมู่บ้าน แต่มีจำนวนไม่ถึง 10 ครัวเรือนเท่านั้น โดยการปลูกผักจะเริ่มต้นปลูกหลังจากทำนาข้าวเสร็จ มีขั้นตอนดังนี้

- (1) ไถพรวนดิน
- (2) เตรียมแปลง ขึ้นแปลงปลูก
- (3) ชั่งน้ำในนา 1 คืบแล้วปล่อยน้ำออก
- (4) ปลูกโดยจะปลูกหลุมละ 1 ต้น
- (5) หลังปลูกได้ 3 เดือนจึงเก็บผลผลิต

การดูแล ใส่ปุ๋ยและพ่นยากำจัดศัตรูพืชทุก ๆ ครั้งเดือน หรือเมื่อเกิดโรค

7) การปลูกสตรอเบอร์รี่

การปลูกสตรอเบอร์รี่มีเฉพาะชาวบ้านงาเมงเพียง 1 ครัวเรือนเท่านั้นที่ปลูกพืชชนิดนี้ เนื่องจากจะต้องติดต่อกับหาต้นกล้ามาปลูก และติดต่อกับหาผู้มาซื้อผลผลิตเอง หากติดต่อไม่ได้จะต้องเป็นผู้นำผลผลิตมาขายเอง ซึ่งการปลูกสตรอเบอร์รี่นี้ไม่ได้อยู่ในรูปแบบเกษตรพันธสัญญา จะต้องศึกษาวิธีการปลูกเอง อีกทั้งจะต้องวางระบบน้ำในแปลงสตรอเบอร์รี่ ต้องให้ปุ๋ย และใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชอย่างเข้มข้น ทำให้ต้นทุนการปลูกสูงมาก ชาวบ้านที่สนใจปลูกจึงแทบจะไม่มีเลย การปลูกจะเริ่มต้นปลูกในช่วงเดือนตุลาคม – ปลายเดือนเมษายน โดยมีขั้นตอนดังนี้

- (1) ไถพรวนดิน
- (2) เตรียมแปลงปลูกสูง 40 เซนติเมตร กว้าง 40 เซนติเมตร ท้องร่องกว้างประมาณ 50 เซนติเมตร
- (3) นำใบตองตึงมาคลุมแปลง
- (4) เจาะหลุมปลูกสตรอเบอรี่โดยใช้กระบอกลูกตามระยะปลูก (เท่ากับ 20 เซนติเมตร)
- (5) ปล่อยน้ำเข้าแปลงและขังไว้ 1 คืน
- (6) นำต้นกล้าที่เตรียมไว้ลงปลูก
- (7) ปล่อยน้ำเข้าแปลงและขังน้ำไว้ 2 – 3 วัน เพื่อเลี้ยงไม่ให้ต้นตาย แล้วระบายน้ำทิ้ง
- (8) หลังปลูกประมาณ 10 วันเดินใบที่ติดต้นกล้าทิ้ง เพื่อให้ต้นแตกยอดใหม่เร็วขึ้น
- (9) ใส่ปุ๋ยทุก ๆ 15 วัน และพ่นยาทุก ๆ 10 วันในช่วง 1-2 เดือนแรก หลังจากนั้นพ่นทุก ๆ 15 วัน
- (10) ให้น้ำทางท้องร่องจนกระทั่งต้นติดแล้วใช้ระบบน้ำหยด โดยให้น้ำนาน 45 นาที
- (11) เริ่มเก็บผลผลิตได้ในช่วงปลายเดือนมกราคม (หลังจากปลูกได้ประมาณ 3 เดือน)

8) การทำสวนและแปลงเกษตรผสมผสาน

การทำสวนและแปลงเกษตรผสมผสานนี้ ชาวบ้านไม่ได้เข้าไปจัดการอะไรในพื้นที่เป็นพิเศษ ปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ ถ้าหากมีเวลาว่างจากการทำนาและทำไร่จึงจะเข้าไปดูแลกำจัดวัชพืช และตัดแต่งกิ่งไม้ไม่ให้รกเกินไป ซึ่งพื้นที่นี้ชาวบ้านจะปลูกพืชหลายชนิดผสมกันไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา บุญชัย. 2540. พลวัตชุมชนสำนึกรับผิดชอบในการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขามานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรมป่าไม้. มปป. ชุมชนกับการพัฒนาป่าเสมิง. เชียงใหม่: กรมป่าไม้. หน้า 11 – 18.
- กระทรวงการต่างประเทศ The Centre for Our Common Future (สวีตเซอร์แลนด์) และ สมาคมเพื่อ
ชีวิตและสิ่งแวดล้อม. 2537. แผนปฏิบัติการ 21 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน: สรุปสาระสำคัญของ
Agenda 21 ในเรื่องสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนา. กรุงเทพฯ: กระทรวงการต่างประเทศ.
90 หน้า.
- โกมล แพรกทอง. 2533. แนวคิดป่าชุมชน: ป่าชุมชนในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชน
สหกรณ์การเกษตรประเทศไทย จำกัด.
- โกมล แพรกทอง. 2537. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการป่าไม้ชุมชน. เอกสารการสอนชุดวิชาการป่าไม้
ชุมชน เล่มที่ 1 หน่วยที่ 1. สาขาวิชาการส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (พิมพ์ครั้งที่ 2) สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คณะกรรมการหมู่บ้านงาม. 2547. แผนแม่บทชุมชนบ้านงาม หมู่ที่ 3 ตำบลแม่สาบ อำเภอสะเมิง
จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: บ้านงาม.
- เครือข่ายกาญจนาภิเษก. 2547. “การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม: สารานุกรมไทย
สำหรับเยาวชน เล่ม 19”. [http://kanchanapisek.or.th/kp6/BOOK19/chapter1/t19-1-
11.htm#sect1](http://kanchanapisek.or.th/kp6/BOOK19/chapter1/t19-1-11.htm#sect1).
- โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเสมิง อ.สะเมิง จ. เชียงใหม่ อัน
เนื่องมาจากพระราชดำริ, 2546. คนกับป่าเสมิง. เชียงใหม่: โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าไม้
ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเสมิง อ.สะเมิง จ. เชียงใหม่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 148 หน้า
- จามะรี เชียงทอง. 2543. “ชุมชนกับการจัดการทรัพยากร: ศักยภาพ และการต่อสู้ของท้องถิ่น.” ใน
พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร: สถานการณ์ในประเทศไทย. อานันท์ กาญจนพันธุ์
(บรรณาธิการ). กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. หน้า 3 - 52.
- จระ ประจิว. 2543. “รายงานการศึกษาการใช้ที่ดินพื้นที่ลุ่มน้ำแม่แรกตอนล่าง อำเภอแม่แจ่ม
จังหวัดเชียงใหม่”. เชียงใหม่: องค์การแคร์นานาชาติ – ประเทศไทย. หน้า 1- 18.

- ฉันทนา บรรพศิริโชติ (บรรณาธิการ). 2546. สิทธิในการดำรงชีวิตใน บันทึกโงเบิร์ก: ความเป็นธรรมในโลกที่ เประบาง. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษาการพัฒนาสังคม. หน้า 35.
- ชูพินิจ เกษมณี. 2539. ศักยภาพในการจัดการทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ของชาวกะเหรี่ยง. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยชาวเขา. 16 หน้า.
- ณริสสร ชีรทีป. 2543. ความเปลี่ยนแปลงของสังคมไทลื้อ ตำบลหลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2460 – 2540. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 203 หน้า.
- ถาวร พู่เฟื่อง. 2543. ชาวเขา ตำนานชนเผ่าต่างวัฒนธรรม. เชียงใหม่: มปท. 178 หน้า.
- นิวัติ เรืองพานิช. 2537. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์รั้วเขียว. 410 หน้า.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540. คู่มือการวิจัย การเขียนรายงาน การวิจัยและสารนิพนธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. 278 หน้า.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2543. สถิติวิเคราะห์เพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : บริษัท ศรีอนันต์การพิมพ์ จำกัด. 512 หน้า.
- ประเทือง นรินทรากุล ณ อรุณา. 2543. “ชุมชนกับการจัดการทรัพยากรที่ดินในภาคเหนือ.” ใน พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร: สถานการณ์ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. หน้า 53-133.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. 2538. สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 229 หน้า.
- ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. 2541. เศรษฐศาสตร์สีเขียวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 242 หน้า.
- ไพโรจน์ อาจิริยะ. 2544. การจัดการและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ของชุมชนบ้านกลางอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภาควิชาปฐพีวิทยา คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2541. ปฐพีวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 460-473 หน้า.
- ภุชงค์ มหาวงศ์นันท์. 2545. ลัทธิถือผีกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนไทลื้อบ้านแฮะ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 105 หน้า.

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2543. สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และชีวิต. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 250 หน้า.

ยศ สันตสมบัติ. 2543. “รัฐ ชุมชน และนโยบายการจัดการทรัพยากร : บทสำรวจองค์ความรู้.” ใน

พลวัตของชุมชนในการจัดการทรัพยากร: กระบวนทัศน์และนโยบาย. กรุงเทพฯ :

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. หน้า 129.

สมใจ แซ่โจ้ว และวีระพงษ์ มีสถาน. 2541. สารนุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ไทยลื้อ. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัย

ภาษาเพื่อการพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล. 31 หน้า.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545. “บริบทโลกว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน.” ใน วารสารการพัฒนาที่ยั่งยืน 1 (ธันวาคม 2545) : 1 และ 4.

สำนักงานเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2545. ระบบข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน ปี พ.ศ. 2545 (ระบบ

ออนไลน์). http://redhole1.nso.go.th/web_vill/select2.asp?Lng=THA.

สำนักนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2547. บทสรุปสำหรับผู้บริหาร:

รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. หน้า 9.

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม. 2545. รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2545.

กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และ

สิ่งแวดล้อม. หน้า 9 – 10.

สุจริตลักษณ์ ติศดุจ และสรินยา คำเมือง. 2540. สารนุกรมกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงโป. กรุงเทพฯ:

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล. หน้า 19 - 20.

สุกรานต์ โรจนไพรวงศ์ (บรรณาธิการ). 2546. สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย พ.ศ. 2544 – 2545.

กรุงเทพฯ: มูลนิธิโลกสีเขียว. หน้า 3.

สุริยา รัตนกุล และ สมทรง บุรุษพัฒน์. 2538. สารนุกรมกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงสะกอ. กรุงเทพฯ:

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล. หน้า 4 - 5

สุนทร คำของ. 2546. การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้. เชียงใหม่: สาขาทรัพยากรป่าไม้ คณะ

เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 338 หน้า.

สุริรัตน์ ถักนาวิเชียร. 2541. คู่มือการเขียนสารนิพนธ์. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาบัณฑิตศึกษากการ

จัดการสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 41 หน้า.

เสน่ห์ จามริก และ ยศ สันตสมบัติ. 2536. ป่าชุมชนในประเทศไทย เล่ม 1. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชน

ท้องถิ่น.

- อนันต์ ปัญญาศิริ. 2541. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลนชุมชนบ้านทุ่งทอง ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอสัตหีบ จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตทางการจัดการสิ่งแวดล้อม นักพัฒนาระบบนิเวศศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อำเภอสะเมิง. 2546. แนะนำอำเภอสะเมิง (ระบบออนไลน์). <http://www.samoeng-cm.com/> (05/10/2549).
- Boserup, E. 1965. **The Conditions of Agricultural Growth: The Economics of Agrarian Change Under Population Pressure**. Chicago: Aldine Publishing. 124 pp.
- Presson, Frida. 2005. The Road to Modernisation: Changes in the Karen Village Khun Saab due to Contact with the Outside World. Report from a Minor Field Study in Thailand, May – July 2005. Master degree essay. Sweden: Lund University. 87 pp.
- Ilbery, B.W. 1975. **Agricultural Geography: A Social and Economic Analysis**. New York: Oxford University Press. 229 pp.
- Kunstadter, Peter. 1978. “Subsistence Agriculture Economics of Lue’ and Karen Hill Famers, Mae Sariang District, Northwestern Thailand.” In P. Kunstadter, E.C. Chapman and S. Sabhasri (eds.), **Farmers in the Forest: Economic Development and Marginal Agriculture in Northern Thailand**. Hawaii: The University Press of Hawaii. Pp. 74 – 133.
- Kunstadter, Peter and E.C. Chapman. 1978. “Problems of Shifting Cultivation and Economic Development in Northern Thailand.” In P. Kunstadter, E.C. Chapman and S. Sabhasri (eds.), **Farmers in the Forest: Economic Development and Marginal Agriculture in Northern Thailand**. Hawaii: The University Press of Hawaii. Pp. 74 – 133.
- Lakanavichian, Sureerat. 1995. The State and Buddhist Philosophy in Resource Conflicts and Conservation in Northern Thailand. Ph.D. thesis. California: University of California at Berkeley. 289 pp.
- Lal, R. 1991. “Myths and Scientific Realities of Agroforestry as a Strategy for Sustainable Management for Soils in the Tropics.” In B.A. Stewart, **Advance in Soil Science Vol. 15**. New York : Springer – Verlag New York Inc. Pp. 91-137.
- Young, A. 1989. **Agroforestry for Soil Conservation**. UK: ICRAF. 276 pp.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ

นางสาวจรรยาพร ชาวซัด

วัน เดือน ปี เกิด

25 กันยายน 2522

ประวัติการศึกษา

สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดโนนทัยพาศ เชียงใหม่
ปีการศึกษา 2539สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2543

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved